

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg št. 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti: ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znana mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Štrossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Turčija in Rusija

Na diplomatskem področju prevladuje trenutno kot osrednji dogodek prekinitve turško-ruskih pogajanj v Moskvi. Spriču važnosti, ki se je tem pogajanjem pripisovala v vseh evropskih taborih, tako v obeh vojnih taborih kakor v tako zvanem »tretji fronti« ali v taboru nevtralnih držav, je samo po sebi razumljivo, ako je ta prekinitve osrednja točka vseh zunanje-političnih komentarjev in predmet najrazličnejših ugibanj. V dobi, ki jo označuje nekakšen preporod tajne diplomacije, ni seveda prav nič čudno, ako se ta ugibanja sučejo na robu najbolj fantastičnih domnev, ki jim ni mogoče najti nobene prave podlage. Ker so ugibanja v takih primerih zanimiva le, ako so izčrpana, to je, ako upoštevajo vse možnosti, je v negotovi dobi, kakršna je sedanja, primernejše, da se držimo samo golih dejstev. V turško-ruskem primeru se nam zdi to še tem bolj potrebno, ker je doslej iz avtentičnih virov vse premalo podatkov o vsebini pogajanj, da bi se mogle izreči kakršnekolikoli domneve o pravih vzrokih njih prekinitve.

O turško-ruskim pogajanjih se je najprej govorilo v neposredni zvezi z obema začasnima obrambnima pogodbama, ki ju je Turčija letos 12. maja in 23. junija podpisala z Anglijo in potem s Francijo. Sklenitev končnih pogodb o medsebojni pomoči med Turčijo na eni ter Anglijo in Francijo na drugi strani se je od vsega začetka vezala na sklenitev angleško-francosko-ruske pogodbe. Ko se je v tem pogledu položaj spremenil zaradi podpisa nemško-ruske nenapadne pogodbe z dne 24. avgusta, je Turčija sicer takoj poudarila, da se svojima pogodbama z zapadnima vesilama ne bo odpovedala, ni pa zaradi tega opustila svojih prizadevanj, da se sporazume tudi z Rusijo, s katero prijateljsko sodeluje tako rekoč že ves povojni čas, saj je sklenila z njo prijateljski pakt že 16. marca 1921. Razen tega sta ji novi pogodbi z Anglijo in Francijo tudi izrecno dovoljevali, ker je bila vanje vnešena določba, da novi dogovori nobeni izmed podpisnic ne branijo, da tudi z drugimi državami sklepa sporazume, ki služijo »splošnemu interesu uditivne miru«.

Prav s tem namenom se je turški zunanji minister podal 24. septembra v Moskvo. Njegovo bivanje tam je bilo prvotno določeno le na štiri dni, toda med tem je prišel v Moskvo tudi nemški zunanji minister Ribbentrop, s katerim je Molotov 28. septembra podpisal znane nove moskovske sporazume med Rusijo in Nemčijo. Istega dne je Rusija podpisala tudi s sosedom Estonko poseben pakt, ki sta mu nato sledila pakta z Letonijo in Litvo, tako da je ves Baltik prešel v rusko vplivno območje. Rusija je bila z vsem tem tako močno zaposlena, da so zaradi tega zastala rusko-turška pogajanja. Saradzoglu je svoje bivanje vedno zopet podaljševal in se tu in tam ponovno sestel z ruskimi državniki. Končno se je po dobrih treh tednih spet vrnil v Ankaru, ne da bi bil v Moskvi kaj podpisal.

To so gola dejstva, kaj pa se za nji mi skriva, o tem so za enkrat možne le več ali manj verjetne domneve. Vendar so za neprestransko presojo važne še nekatere okoliščine. Predvsem je treba opozoriti, da uradno moskovsko poročilo ne govori o razbitju pogajanj, temveč nasprotno ugotavlja, da so se razgovori »razvijali v prijateljskem ozračju in so znova potrdili nespremenjene prijateljske odnose med Rusijo in Turčijo ter željo obeh za ohranitev miru«. Obe stranki sta nadalje sklenili, da ostaneta v stiku glede vseh vprašanj, ki ju zanimajo. Iz tega se da sklepati na voljo Moskve, da ohrani prijateljski pakt med obema državama iz leta 1921 tudi v bodoče za osnovo medsebojnih odnosov.

Drugo dejstvo predstavljajo izjave predsednika turške vlade Sajdam pred parlamentarnim klubom turške narodne stranke. Iz njih je razvidno, da pogajanja na osnovi ruskih predlogov sicer niso dovedla do sporazuma, ker »jih ni bilo mogoče spraviti v sklad z osnovami, ki sr.o jih postavili z vednošću Rusije za razmerje med Turčijo, Veliko Britanijo in Francijo«, da pa turško razmerje do Rusije »temelji slej ko prej na prijateljstvu«. Tako je torej tudi s turške strani poudarjena volja po nadaljnjem prijateljskem sodelovanju obeh držav. Že iz tega bi se dalo sklepati, da so pogajanja propadla prav za prav zaradi sil izven obeh pogodbenih strank, ki še vedno vztrajata pri dosedanem prijateljstvu. Tretja okoliščina, ki je brez dvoma tudi v zvezi s prekinitvijo moskovskih pogajanj, je nepričakovani odhod nemškega veleposlanika Papena iz Ankare v Berlin ter nenaden prihod angleškega generala Wawela in francoskega generala Weyganda v Ankaru, ki je,

Angleško-francosko-turška pogodba

Včeraj je bila v Ankari podpisana trostranska pogodba med Anglijo, Francijo in Turčijo, ki določa avtomatično medsebojno pomoč v primeru napada na eno izmed podpisnic ter Rumunijo in Grčijo — Obveznosti Turčije ne vežejo proti Rusiji — Pogodba sklenjena za 15 let

Ankara, 19. okt. br. Danes ob 18.30 je bil podpisan francosko-angleško-turški pakt. V imenu Francije sta podpisala pogodbo general Weygand in francoski poslanik Massigli, v imenu Anglije general Wavel in angleški poslanik v Ankari, v imenu Turčije pa predsednik vlade Sajdam in šef generalnega štaba, maršal Cakmak. Pakt sloni na turško-angleški izjavi z dne 24. maja in francosko-turški izjavi z dne 24. junija ter vsebuje naslednje določbe:

- Francoska in angleška vlada se obvezujeta pomagati Turčiji:
 - v primeru, da bi katerakoli evropska država napadla Turčijo;
 - v primeru, da bi katerakoli evropska država s svojo akcijo v Sredozemlju Turčijo zapletla v vojno.
- Turška vlada se obvezuje pomagati Angliji in Franciji:
 - v primeru, da bi katerakoli evropska država izzvala vojno v vzhodnem delu Sredozemskega morja;
 - v primeru, da bi se Anglija in Francija zapletli v sovražnosti zaradi svojih jamstev Rumuniji in Grčiji.

3. Vse tri vlade se obvezujejo, da se bodo, kadar bo nastopil eden izmed omenjenih primerov, takoj vzajemno posvetovali o ukrepih, ki jih bodo skupno izdale, kakor tudi v primeru, da bi iz napada ene evropske države na drugo nastala nevarnost za eno izmed podpisnic pogodbe.

Pakt se sklne za dobo 15 let in vsebuje tudi določbo, po kateri v primeru vojne nobena izmed pogodbenih strank ne sme skleniti separatnega miru.

Posebna klavzula določa, da pakt ni naperjen proti nikomur, nego ima zgolj namen zagotoviti vzajemno pomoč, tako da bi se mogle vse tri države skupno upreti slehernemu napadu.

Pogodba ima tudi dodatni protokol, ki določa v glavnem, da Turčije določbe tega pakta ne vežejo v primeru, ko bi se morala spriču njihovega izvajanja zaplesti v vojno z Rusijo.

Komunike, ki je bil izdan nocoj o paktu, pravi, da je bilo besedilo pogodbe že pred več tedni pripravljeno in parafirano, a je bil podpis odgojen, ker je bilo pričakovati, da bo mogla Turčija skleniti paralelno pogodbo tudi z Rusijo. Pogajanja pa so se razvila tako, da je Rusija stavila nove zahteve, ki jih ni bilo mogoče spraviti v sklad z že dogovorjenim paktom Turčije z Anglijo in Francijo. Ker ni kazalo, da bo kmalu mogoče doseči sporazum z Rusijo v tej stvari, ni bilo mogoče še nadalje odlagati podpisa pogodbe, ki se je že s podpisom uveljavila.

O pogodbi bo izdana Bela knjiga

London, 19. okt. AA. (Reuter). Besedilo pogodbe med Veliko Britanijo, Francijo in Turčijo bo izšlo v obliki Bele knjige takoj po podpisu.

Izjava Chamberlaina v spodnji zbornici

London, 19. okt. s. Ob 19. je ministriški predsednik Chamberlain podal v parlamentu naslednjo izjavo:

Zbornica se bo spomnila, da sem dal 12. maja izjavo, da sta se angleška in francoska vlada sporazumeli, da skleneta dolgoročne pogodbe na recipročni bazi s Turčijo v interesu skupne varnosti. V tem smislu so se vlade tedaj sporazumele, da bodo pod gotovimi okoliščinami dejansko sodelovale in dale vse svoje sile na razpolago druga drugi. Tekom pogajanj so se tri vlade potem sporazumele, da naj bi imel pakt značaj trojnega pakta. Čeravno so se pogajanja od 12. maja potem zavlekla, ni bilo med vsemi tremi vladami ni-

kaor potrjujejo zadnja poročila, v zvezi s končnim podpisom turško-angleške in turško-francoske pogodbe, odnosno skupne tristranske pogodbe, ki je sedaj že gotova. Za presojo turško-ruskim odnosom moramo končno zaradi izčrpnosti navesti še okolnost, da se po Saradzoglovem odhodu iz Moskve mudi tamkaj še turški poljedelski minister Erkmek, medtem ko je Saradzoglu spremljal v Ankaru šef oddelka za bližnji vzhod v ruskem zunanem komisariatu Novikov. Turčija se je torej odločila za podpis dokončne pogodbe z Anglijo in Francijo, ne da bi se zaradi tega odpovedala prijateljstvu z Rusijo.

Pregled teh dejstev in okoliščin omogoča jasnejše gledanje na ozadje ne-

kdar bistvenih diferenc v njihovih stališih in v razgovorih sta vladali skozi in skozi medsebojno zaupanje in sloga. Dokončni sporazum o besedilu pogodbe je bil dosežen že pred tremi tedni, toda z ozirom na obisk turškega zunanega ministra Saradzogla v Moskvi je bila objava odložena v sporazumu z angleško in francosko vlado, v upanju, da bi mogli razgovori zunanega ministra Saradzogla voditi do sporazuma med Turčijo in Rusijo za sklenitev sličnega pakta. Toda z odhodom zunanega ministra Saradzogla iz Moskve so bili razgovori med Turčijo in Rusijo začasno suspendirani. Turška vlada je smatrala, da ne more spraviti v sklad nekaterih ruskih predlogov s tem, o čemer se je sporazumele že preje z Anglijo in Francijo. Tako iz Moskve, kakor tudi iz Ankare pa je bilo sporočeno, da ostaneta turško-ruski odnosi še nadalje prijateljski. Medtem je turška vlada smatrala, da ne more še dalje odlašati s podpisom pogodbe med Anglijo in Francijo in veseli me, da lahko sporočim zbornici, da je bila pred pol ure pogodba podpisana. Pogodba je sklenjena za petnajst let, kar je jasen dokaz prizadevanj vseh treh vlad, da nadaljujejo dolgoročno politiko medsebojnega sodelovanja.

Za ministrskim predsednikom Chamberlainom je odgovoril vodja opozicije Attlee, ki je izjavil, da opozicija brezpogojno po-

zdravlja izjavo ministrskega predsednika. Poudaril je prijateljstvo do Turčije. V imenu liberalcev je govoril Harris, ki je dejal, da je sodelovanje s Turčijo posebno važno, ker je dosegla Turčija po svetovni vojni ogromen napredek v vsakem oziru.

Turški listi o zastoju pogajanj z Rusijo

London, 19. okt. s. Vsi današnji turški listi odobravajo stališče, ki ga je zavzela vlada v pogajanjih z Rusijo. Listi poudarjajo, da ne more iti Turčija v nobeno kombinacijo, ki bi ji vzela pravico kontrole nad Dardaneli. Turčija ne bo nikdar prelomila svoje besede Angliji in Franciji ter bo vedno ohranila lojalno stališče do svojih zaveznikov.

Preprečen manever v Moskvi

Pariz, 19. okt. z. Negativni rezultat rusko-turških pogajanj je v ospredju komentarjev francoskega tiska. Pariški listi so polni hvale in priznanja Saradzoglu in naglašajo ogromno važnost za nadaljnji razvoj mednarodnega položaja, ki izvira iz dejstva, da je Turčija ostala zvesta da-

ni besedi in lojalno izpolnjuje dogovore ki jih je sklenila z Anglijo in Francijo. Turčija si je pri pogajanjih v Moskvi ohranila popolnoma svobodne roke. Stališče, ki ga je zavzela pri teh pogajanjih Rusija, pa dokazuje, da sta si Nemčija in Rusija tudi na Balkanu razdelili svoja interesna področja. Cesar Nemčija ni mogla doseči v Ankari, je skušala doseči preko Moskve. Turčija pa je ta manever preprečila.

Nemški opomini Turčiji

Berlin, 19. okt. z. Dosedaj je bil nemški tisk glede turško-ruskim pogajanj skrajno rezerviran in jih je jedva beležil. Sedaj, ko so pogajanja prekinjena, pa prihajajo nemški listi z besedo na dan. Značilno je, da naslavljajo na Turčijo resne opomine, naj vpoštevata spremenjeni mednarodni položaj, zlasti pa dejstvo, da obstaja med Nemčijo in Rusijo vedno tesnejše politično sodelovanje, ki sloni na prijateljskem sporazumu. Sodelovanje se ne nanaša samo na neposredno sodelovanje med Moskvo in Berlinom, marveč tudi na vse področje južnovzhodne Evrope. Turčija mora s tem resno računati pri svojih bodoči zunanji politiki.

Finska ni osamljena

Konferenca poglavarjev severnih držav je bila včeraj zaključena

Stockholm, 19. okt. br. Konferenca poglavarjev severnih držav se je davi nadaljevala. Zjutraj so se sestali strokovnjaki in zunanji ministri, ki so pripravili gradivo za zaključne razgovore, ki so bili še v dopoldanskim urah in so jim poleg državnih poglavarjev prisostvovali tudi zunanji ministri Norveške, Danske, Finske in Švedske. Norveški kralj Haakon, danski kralj Kristijan in finski prezident Kallio so se nocoj s svojim spremstvom vrnili v svoje države.

Zunanji minister Sandler je danes popoldne sprejel poročevalca agencije Havas in mu je izjavil, da so se nordijske države odločile skupno čuvati svojo nevtralnost in politično ter gospodarsko neodvisnost. Njihov skupni interes je, da se nobena izmed njih ne veže na interese kake druge države.

Stockholm, 19. okt. s. Danes popoldne so govorili po radu vladarji štirih severnih držav, ki so zbrani na konferenci v Stockholmu.

Švedski kralj Gustav je poudaril važnost nevtralnosti severnih držav in vrednost njihove solidarnosti. Zahvalil se je ameriškim državam za izraze simpatij, ki so jih poslali v večerašnjih brzojavkah.

Danski kralj Kristijan je izjavil, da je sedanja konferenca logično nadaljevanje politike, ki so jo severne države vodile že pri konferenci v Malmö leta 1915. Ta politika solidarnosti daje upanje na dobro bodočnost.

Norveški kralj Haakon je s svojim govoru postavil sodelovanje med severnimi državami vsemu svetu za vzgled.

Finski predsednik Kallio je izjavil, da so zahteve, ki jih je Rusija postavila napram Finski, resnega značaja, vendar upa, da bo Rusija pri pogajanjih upoštevala miroljubne pogodbe, ki vežejo Rusijo in Finsko. Finska noče neesar drugega, nego živeti v miru na svoji lastni zemlji. Če bo treba, bo Finska v popolni enotnosti branila svojo neodvisnost. Solidarnost severnih držav ne pomeni pomoči samo v besedah, temveč tudi v dejanjih.

Sklepi konference

Stockholm, 19. okt. br. O rezultatih stockholmske konference je bil nocoj objavljen naslednji komunikat:

Konferenca je pokazala odlično enotnost nordijskih držav, da nadaljujejo tesno sodelovanje v svrhu ohranitve svoje nevtralnosti. Nordijske države smatrajo za svojo pravico, zahtevati od vseh spoštovanje njihove nevtralnosti. Na konferenci je bilo doseženo popolno soglasje, da se bo-

do nordijske države ravnale pri svojem delu tudi v bodoče po smernicah, ki so bile v zadnjih letih osnovan vsega njihovega le v zadnjih letih osnova vsega njihovega šno izvajale.

Na konferenci so bile proučene tudi vse težave, ki so nastale za trgovinski in še posebej za pomorski promet zaradi vojne na kontinentu. Sklenjeno je bilo, da bodo nordijske države tudi na tem področju v bodoče tesno sodelovale. Ravnale se bodo po smernicah, ki so bile določene na konferenci nordijskih držav 19. septembra tako glede obče trgovinske politike, prometa s tujimi državami, kakor tudi glede vzajemne preskrbe prebivalstva vseh štirih nordijskih držav z življenjskimi potrebščinami.

Nordijske države so se trdno odločile sodelovati tudi z drugimi nevtralnimi državami za ohranitev svoje in njihove nevtralnosti.

Končno so se vlade nordijskih držav sporazumele v tem, da bodo tudi v bodoče pripravljene zavzeti se za vsako akcijo, ki bi stremela po obnovitvi miru, kakor so podprle že pred pričetkom vojne akcijo kralja Leopolda in kraljice Viljemine.

Povratek prezidenta Kallia v Heisinke

Helsinki, 19. okt. br. S posebnim letalom se je nocoj vrnil v Heisinke prezident republike Kallio. Na letališču so ga sprejeli vsi člani vlade in ogromna množica ljudstva, ki ga je spremljala vse do njegove rezidence.

Zunanji minister Erikko je ostal v Stockholmu in je imel nocoj ponoven sestanek z zunanjimi ministri Švedske, Norveške in Danske. Na sestanku so razpravljali o izvedbi sklepov, ki so bili sprejeti na današnji zaključni seji stockholmske konference.

Svečana služba božja z molitvijo za mir

Stockholm, 19. oktobra. AA. (Havas). O priliki sestanka štirih državnih poglavarjev severnih držav se je vršila svečana služba božja, ki so ji prisostvovali vsi štirje državni poglavarji, člani švedske kraljevske rodbine in člani vlade. Nadškof je imel nagovor ter prosil Boga, naj blagoslovi važna posvetovanja. Nato so molili za mir. Ceremonija se je vršila v ozračju najgloblje pobožnosti.

Manifestacije ljudstva

Stockholm, 19. okt. AA. Kralj Gustav je priredil snoči na čast danskega in norveškega kralja ter predsednika finske repu-

blike slavnostno večerjo na dvoru, ki so ji prisostvovali poleg omenjenih državnih poglavarjev tudi člani švedske kraljevske rodbine, zunanji ministri in poslaniki severnih držav ter člani švedske vlade. Po večerji se je kralj Gustav s svojimi visokimi gosti pojavil na balkonu ter se zahvalil velikim množicam ljudstva, ki je prirejala navdušene manifestacije. Več tisoč ljudi z godbo in 500 zastavami raznih družtev je korakalo v povorki od magistrata do dvora, kjer je godba zaigrala himne severnih držav.

Medsebojna vojaška pomoč

Stockholm, 19. okt. o. »United Presse« poroča, da so bili na današnji konferenci poglavarjev severnih držav sprejeti sklepi, po katerih mora vsaka izmed severnih držav bediti Finski ali pa kakih drugi severni državi priskočiti na pomoč, če bi bila ogrožena njena svoboda ali pa kršena nevtralnost.

★

Ruski načrt s Finsko

Helsinki, 19. okt. z. Po mnenju tukajšnjih političnih in diplomatskih krogov postaja vedno bolj jasno, da hoče Rusija z vsiljenjem zavezniške pogodbe ločiti Finsko od ostalih skandinavskih držav. Finski listi vedno bolj jasno opozarjajo na to grožnjo nevarnost, pri čemer poudarjajo tudi izjavo zunanega ministra, da zavezniška pogodba, kakor jo zahteva Rusija, ne bi bila v skladu z neodvisnostjo Finske. Finska je nordijsko orientirana in se ne bo dala z nobeno pogodbo odtrgati od ostalih skandinavskih držav.

Ruski poziv finski vladi

London, 19. oktobra. s. Po poročilih iz Rima je ruska vlada sporočila finski vladi svojo zahtevo, da se finski delegat, poslanik dr. Paasikivi, takoj vrne v Moskvo. V finskih uradnih krogih v Helsinkih izjavljajo, da se dr. Paasikivi ne bo vrnil v Moskvo pred ponedeljkom.

Helsinki, 19. okt. br. Finske pristaniške oblasti, ki so pred kratkim pozvale vse finske in druge trgovske ladje, da se odstanijo iz južnih finskih luk, so sedaj dovolile, da se promet v teh lukah spet obnovi. Politični krogi smatrajo to vsekakor za dobro znamenje in ugotovljajo, da se je mednarodni položaj Finske spriču stockholmske konference, solidarnosti ameriških držav in še nekaterih drugih činiteljev znatno zboljšal.

Norveška ojačila posadke ob finski meji

Oslo, 19. okt. s. Norveški vojni minister je potrdil, da je Norveška ojačila svoje posadke ob finski meji.

★

Nova rusko-letonska trgovinska pogodba

Moskva, 19. okt. s. Včeraj sta komisar za zunanjo trgovino Mikojan in letonski poslanik podpisala novo trgovinsko pogodbo med Rusijo in Letonijo. Pogodba določa za l. 1939 in 1940 trikratno povečanje dosedanega rusko-letonskega trgovinskega prometa. Nadalje so določene olajšave za tranzit letonskega blaga po ruskih železnicah in preko Murmanskega ter luk v Črnem morju, kakor tudi za tranzit ruskega blaga preko Letonske.

ZAKAJ

ne varujete svojem s pravočasnim plačilom naročnine pravic iz nezgodnega zavarovanja »Jutrovihe« naročnikov za slučaj smrti pri „ZEDINJENI ZAVAROVALNICI D. D.“

Domače vesti

*** Slovesna otvoritev farmacevtskega odseka beogradske medicinske fakultete.** V tem šolskem letu začne z rednim delovanjem pri medicinski fakulteti beogradskega vseučilišča farmacevtski odsek, ki bo slovesno odprt v torek 24. t. m. Kakor znano, je na vsem Balkanu samo Zagreb imel farmacevtski odsek na filozofski fakulteti svojega vseučilišča. Zaradi številne ga naraščaja je bila potrebna ustanovitev takega odseka tudi na beogradskem vseučilišču. Na farmacevtski odsek se je vpisalo že preko 100 slušateljev in bo imela z njimi vred vsa medicinska fakulteta beogradskega vseučilišča letos nad 700 novih slušateljev. Takoj po slavnostni otvoritvi se bodo pričela na novem odseku predavanja. Predaval bo profesor in znani književnik, pisec »Srbske trilogije«, dr. Stevan Jakovljević.

*** Najmanjša slavonka vas gradi vzorno šolo.** Med najmanjša sela v Slavoniji spadajo Ostrušinci v okolici Našice, ki imajo komaj 66 hiš. To selo pa bo imelo kmalu v vsem okraju največjo in najlepšo šolo, katero gradijo vaščani sami. Ostrušinci niso imeli lastnega šolskega poslopja, a ker je bilo otrokom predaleč v šole drugih vas, so najeli za šolo neke privatne prostore, ki so seveda niti približno niso odgovarjali zdravstvenim in splošnim šolskim zahtevam. Krajanje in okolčani so naposled od zemljišča, ki je skupna last, odbrali primerno stavbišče in potem so jeli zbirati denarne prispevke za gradbo šolskega poslopja. Zbrali so 100.000 din in zdaj so dela v polnem teku. Če bodo zmogli še nekaj denarnih sredstev za ureditev šole, se bo pričel pouk še pred koncem leta, prav gotovo pa spomladi.

*** Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefova« grena voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3-4 kozarce, zaželjeno odprtje in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo.**

*** Sreško učiteljsko društvo Novo mesto zboruje v soboto 21. t. m. ob 9. na ljudski šoli v Novem mestu. Na dnevnem redu so poročila društvenih funkcionarjev, volitve upravnega in nadzornega odbora ter referentov. Vabljeni so tudi vsi v srez novodošli tovaršili!**

*** Diplomirani sta bili na filozofski fakulteti ljubljanske univerze gđc. Desanka Kalokira iz Lovrane in gđc. Radojka Vrančičeva iz Ljubljane. Čestitamo!**

*** Izpiti za Cambridge Certificate** bodo letos 5. in 6. decembra. Prijave za izpise se sprejemajo v Angleškem konzulatu, Zagreb, Ilica 12/II, do konca tega meseca.

*** Radijske naročnine ponovno opozarjamo,** da se naroče na lepo ilustrirani tednik za radio, gledališče in film »NAS VAL« ki je najboljši vodnik po radijskem svetu. Izhaja vsak petek in prinaša programe vseh važnejših evropskih postaj na kratkih, srednjih in dolgih valovih, poleg tega pa tudi obilo drugega zanimivega branja. Številka za prihodnji teden objavlja zanimivosti iz zgodovine radiofonije pod naslovom »Nekoč je bilo...«, dalje zelo zanimiv podlistek »Postal je junak«, filmski pregled, smesnice, najnovejše vesti iz radijskega in televizijskega sveta in drugo. Začneste s prihodnjim številko, bo začel »NAS VAL« objavljati tudi nenavadno razgibani roman A. J. Kuprina »Zavojevalci sonca«, ki ga je iz rusčine prevedel književnik G. Gustav Strišna, na kar vse radijske naročnike že danes opozarjamo. Naročnina na »NAS VAL« stane mesečno samo 10 din. Zahtevajte takoj na oglede brezplačno številko pri upravi: »NAS VAL«, Ljubljana, Knaflijeva 5.

*** Na ostri Sisk—Zagreb so nujno potrebna popravila.** Že več let je cesta Sisk—Zagreb v tako slabem stanju, da je zdaj postala nesposobna za živahen avtomobilski promet. Ta promet je živahen posebno zaradi prevoza raznih živil s kolodvoru in pristanišča proti Zagrebu. Predstavniki gospodarskih in drugih organizacij so že mnogokrat prošili za izvršitev prepotrebni popravil, a se ni ničesar storilo. Samo most pri Stupnu so začeli graditi, a dela slabo napredujejo. Izvedbo nujnih popravil zahteva gospodarstvo Siska in Zagreba, kakor tudi vse gornje Posavine.

*** Na Jezerskem je jesen najlepša.** Z Jezerskega nam pišejo: Naš romantični kraj je bil nekaj dni otožnega lica, toda lepi dnevi so se vrnil. Krasen je pogled v Kamniške planine, posebno sedaj, ko se leskeče prvi sneg v zlatih žarkih. V dolini je mir in tihota, prijetno vrenje letoviščarjev je popolnoma potihnilo. Po naši lepi beli cesti pridriči malo motornih vozil, redni avtobus nam prinaša vesti in novice. Jesenski veter piha izpod vabljivih gor, zrak je neprepreden čist. Kdor ljubi hribe in planine, naj pride k nam obdovaj lepoto jesenskih dni.

*** V knjižnici založbi tiskarne Merkur v Ljubljani sta izšla v zbirki »Zakoni in uredbe« kot ponatis iz »Službenega lista« dva zvezka: »Predpisi o zaščiti pred zračnimi napadi« (LIX. zv.) in I. del pravilnika k tej uredbi (LIX. I). Uredba vsebuje predpise o zaščiti pred zračnimi napadi in navodilo za njeno izvrševanje. I. del pravilnika pa obsega poglavje o bojnih streluh, prvi pomoči, evakuaciji, zakloniščih in o zaščiti otrok. Nanadlnji del pravilnika (II. do IV.) izidejo v posebnih knjižicah po njih objavi v »Službenem listu«. LIX. zvezek stane 8 din, LIX. I.—I zvezek pa 4 din in se dobita pri založnici tiskarni Merkur v Ljubljani, Gregorčičeva 23, ali pri Tiskovni zadrugi in njenih podružnicah.**

*** Postani in ostani član Vodnikove družbe!**

zuje, da spada plastika v vrsto vrtnih plastik, kakor so palčki, gobe, deček z ribo ali gosko itd. Kakšno barbarstvo pa je, če razbijemo lončeni ali cementni vrtni dekor? Prav tako kakor ob razbitem loncu ali vazli!

Piscu je slo za to, da bi spravi ob veljavno resnost, utemeljenost in veljavnost svojih sodb o likovnih zadevah, kritik, ki jih pišem v »Jutru«. On vse predobro ve, da prav te kritike še vedno najbolj drže in so pri večini Slovencev vse bolj upoštevane, kakor njegove in njegovih tovaršev. Odtod išta in ljubosumnost, ki se vleče skozi vsa Mikuževo pisarjvo v DiS in »Slovincu«. Kdor misli, da pretiravam, mu rad pokažem pisma, ki jih osebno ne poznam, pa se v umetnostnih zadevah spoznajo najmanj toliko kot M. in njegovi tovarši!

Ovreči poštenost in veljavnost svojih trditvev in ocen Mikužu ni uspelo. Pač pa je uspel prepričati vse, ki so njegovo pisanje brali, da so mu kljub vsej mladosti, s katero se utegne ponášati, nebesa že sedaj zagotovljena. Če kdaj, se bo pri njem uveljavil svetopisemski izrek: blagor ubogim na duhu itd. Torej mladi gospod, pustite odslej vsakršno pisanje o umetnostnih zadevah (tako malo sreče ste imeli z njimi). Ideal, za katerim ste se pehali, ste že dosegli.

Sklep. Preklucijem zahtevam o odstranitvi spake. Moj novi predlog je vsestransko zadovoljiv. Dosejel so inženjerji in arhitekti učili: beton v zemljo, kamen gor. V našem primeru pa je prav nasprotno. Nu, ker se še do danes ni javil duhovni oče in lastnik famoznega »spomenika«, naj ga mestni gradbeni urad kar na svojo pest zaokrene tako, da bo zadoščeno gradbenim predpisom. In spomenik bo ostal

DANES PREMIERA! KINO MATICA, tel. 21-24
Razkošni francoski salonski film iz družabnega življenja

Sergej Panin

Roman Georg Ohneta o današnji moderni dobi. Borba med

aristokrati in uglednimi meščanskimi družinami. Dve sestri ljubita istega moža. Mlajša se z njim poroči, starejša mu postane ljubica. Katera od obeh bo zmigala v tej ogorčeni borbi za ljubezen? — V gl. vlogi knez J. TRUBECKOJ, ki ga poznamo iz filma »Donski kozaki«, nadalje Francoise Rosay, Piere Renoir, Andree Guize. — Ob 16., 19. in 21. uri.

Iz Ljubljane

u— Predavanja o zakloniščih, ki so jih imeli naši strokovnjaki ing. Stanko Dimnik, univ. prof. ing. dr. Kasal in ing. arh. Tomazič, so poučila vse naše strokovne poklice, kakor inženjerje in stavbenike, tesarske, zidarске in druge mojstre podobnih strok o vseh uredbah, pravilnikih in navodilih o zaščiti pred napadi iz zraka. Posebno važen uspeh teh predavanj, ki jih je priredilo mestno poglavarstvo, je pa tudi ta, da so danes vsi strokovni poklici poučeni in znajo tudi napraviti najučinkovitejša zaklonišča z najmanjšimi stroški. Zato naj se hišni posestniki obrčajo s popolnim zaupanjem nanje ker jim bodo radi dali vse informacije in nasvete ter napravili vse potrebne načrte popolnoma po predpisi in seveda tudi tako zgradili. Ker je pa treba vse načrte nameravanih zaklonišč predložiti mestnemu tehničnemu oddelku kot oddelku za tehnično zaščito v potrdilo, zato daje tudi ta oddelk pojasnila zlasti iz izjemnih in dvomljivih primerih, če bi hišni posestniki drugje ne mogli najti zanesljivih pojasnil. Mestni tehnični oddelk je namreč storil prav, ko je že o pravem času naprosil predavatelje in priredil predavanja za najrazličnejše strokovnjake. Tako je bilo n. pr. tudi za hišne posestnike in sploh občane v terek predavanje o teh vprašanjih, da so sedaj v našem mestu res dobro poučeni prav vsi krogi, ki se jih ta vprašanja tičejo. Načrtno in naglo delo mestnega poglavarstva na tem polju je prav znatno pripomoglo k pomirnitvi prebivalstva, ki je sedaj prepričano, da je skrb za zaščito pred nevarnostjo potrebna tudi v mirnih časih.

u— Angliško društvo sporoča svojim članom in interesentom, da bo s torkom 31. t. m. pričela s tečajem za izgovorjavo, dikcijo in s čitanjem zbranih dramatskih tekstov tudi lektorica na naši univerzi ga. Fanny S. Copeland. Tečaji bodo ob torkih in petkih od 18. do 19. v novih društvenih prostorih. Tavčarjeva ul. 12. Prijave vsako sredo in soboto od 17. do 19. v društvenih prostorih.

u— Prømenadni koncert. Turistični odbor za mesto Ljubljano priredi v soboto 21. t. m. od 19. do 20. ure promenaden koncert na Trgu sv. Jakoba. Koncert bo izvajala v proslavo otvoritve nove šentjakobske župnijske dvorane, ki bo odprta prihodnji dan, godba Narodnega železničarskega glasbenega društva »Sloga« pod vodstvom kapelnika G. Pogačnika.

u— Znatno olajšanje javnemu in privatnemu uslužbenstvu je naklonil Vrhovni sodni svet, da bo lahko na priznanke umrlih tudi najmanjši uslužbenec dostojno okrasil grobove svojih dragih. Na razkošje uslužbenstvo sploh ne more misliti, zato bo pa za vse svete počastilo rajne na najplemenitejši način, ko bo prizgalo sveče in na grobove položilo skromne vence vesesvetске akcije ter tako storilo veliko dobro delo v počastitev mrtvih. S tem bo naše višje in nižje uradništvo ter uslužbenstvo sploh spet dokazalo svojo globoko srčno kulturo, ki pulho bahaštvo vedno zna ločiti od prave pietete. Da bo pa ta manifestacija pietete in srčne kulture ljubljanskega uslužbenstva čim najbolj polna, je vesesvetška akcija povabila vse urade, zavode in večja podjetja k skupnemu zbiranju odkupnin od razkošja na grobovih in naprosilo predstojništva za organiziranje te pomembne akcije. Gotovo med naproseni ni bo prav nobene izjeme in nobenega predstojništva, ki se ne bi zavedalo svoje naloge za ugled svojega uslužbenstva. Zato smo tudi trdno prepričani, da si bodo tako predstojništva kakor tudi uslužbenke prizadevali za čim večji uspeh vesesvetске akcije in gotovo o pravem času vrnilo naprosene sezname odkupnin. Počastite rajne z dobrimi deli!

u— Huda prometna nesreča na Bleiweisovi cesti. Včeraj malo pred poldnem je na križišču Bleiweisove ceste in Vošnjakove ulice prišlo do hude prometne nesreče, ki je bila skoraj zahtevala življenje 85letnega občinskega siraomka Valentina Kusarja, ki je po rodu iz Krškega, prebiva pa v Ihanu v kamniškem okraju. Ko je pravkar šel preko ceste, ga je podrl neki voznik in mu prizadeljal precej hude poškodbe. Med drugim mu je zlomil več reber in nogo. Ko so ga mestni reševalci pobrali na cesti, je bil še pri zavesti, a ko so ga prepeljali na kirurški oddelk, je bil že v agoniji. Vsa znamenja kažejo, da mu ni več rešitve.

u— Na zagrebški univerzi je bil g. Ivan Saksida iz Celja diplomiran za inženjerja agronomije. Čestitamo!

u— Radijske motnje v Celju nikakor ne marajo ponehati. Pred meseci je bil že javljen strokovnjak iz Ljubljane, ki bi naj v Celju iskal motilce in ukrenil, da bi neznosne motnje po raznih električnih motorjih in drugih aparatih prenehale. Omenjenega strokovnjaka pa še do danes ni bilo v Celje. Zato ponovno apeliramo na poštno upravo, da posveti zadevi vso pozornost in poskrbi za red, ki ga številni radijski naročniki po vsej pravici zahtevajo.

u— Težka nesreča na cesti. Ko se je vračal 35-letni delavec Maks Zgajner iz Voljnika v sredo domov, je dohitel na cesti znanca, ki se mu je bil prevrnil voz. Zgajner je pomagal dvigniti voz, v tem pa sta se kravi, ki sta bili vpreženi v voz, splašali in sta potegnili. Zgajner je padel pod voz. Kolo je slo čezenj in mu zlomilo desno nogo nad kolonom. Zgajnerja so prepeljali v celjsko bolnišnico.

u— Odškodninske tožbe proti tvrdki Westen. Včeraj smo poročali o odškodninski tožbi brezposelnega bivšega Westnovega delavca Mihe Kolenca proti tvrdki A. Westen d. d. v Celju. Sedaj name-rava vložiti odškodninske tožbe še okrog 30 bivših Westnovih delavcev. Kakor čujemo, je odvetniška zbornica v Ljubljani sporočila celjskim odvetnikom, naj zastopajo tožeče delavce brezplačno.

u— Uršulin sejem. Letni kramarski sejem bo v Celju jutri. Sejma živine in svinj zaradi silnavke in parkljevke ne bo.

Iz Ptuja

Kino »Royal«, Ptuj, od 20. do 22. okt. predvajamo nenadkritljivo komedijo o diplomatih in njih ljubavnih aferah »Amor v fraku«, Gusti Huber in Willi Fritsch. — dodatni spored: barvana Mikey-Mouse in najnovejši tednik.

Iz Celja

u— Na zagrebški univerzi je bil g. Ivan Saksida iz Celja diplomiran za inženjerja agronomije. Čestitamo!

Iz Celja

u— Radijske motnje v Celju nikakor ne marajo ponehati. Pred meseci je bil že javljen strokovnjak iz Ljubljane, ki bi naj v Celju iskal motilce in ukrenil, da bi neznosne motnje po raznih električnih motorjih in drugih aparatih prenehale. Omenjenega strokovnjaka pa še do danes ni bilo v Celje. Zato ponovno apeliramo na poštno upravo, da posveti zadevi vso pozornost in poskrbi za red, ki ga številni radijski naročniki po vsej pravici zahtevajo.

Iz Celja

u— Težka nesreča na cesti. Ko se je vračal 35-letni delavec Maks Zgajner iz Voljnika v sredo domov, je dohitel na cesti znanca, ki se mu je bil prevrnil voz. Zgajner je pomagal dvigniti voz, v tem pa sta se kravi, ki sta bili vpreženi v voz, splašali in sta potegnili. Zgajner je padel pod voz. Kolo je slo čezenj in mu zlomilo desno nogo nad kolonom. Zgajnerja so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Iz Celja

u— Odškodninske tožbe proti tvrdki Westen. Včeraj smo poročali o odškodninski tožbi brezposelnega bivšega Westnovega delavca Mihe Kolenca proti tvrdki A. Westen d. d. v Celju. Sedaj name-rava vložiti odškodninske tožbe še okrog 30 bivših Westnovih delavcev. Kakor čujemo, je odvetniška zbornica v Ljubljani sporočila celjskim odvetnikom, naj zastopajo tožeče delavce brezplačno.

DANES NOV PROGRAM! KINO UNION, tel. 22-21. Ob 16., 19., 21.

ZALJUBLJENCA

OPOZARJAMO, da zopet redno predvajamo najnovejši FOXOV tednik!

Samo še danes ob 16., 19. in 21. uri napeti film romantike, drznosti, junaštva in napetih borb z znamenitim pevcom cowbowner BOBOM BAKERJEM v pogonu za zloglasnimi zločinci.

KAPETAN DŽEK

Jutri premiera veličastvenega filmskega dela po znamenitem Goethejevem romanu. „WERTHER“

Iz Maribora

u— V Ljudski univerzi bo predaval dr. Ivan Jancić o razvoju, ustroju in mednarodnem pomenu Rdečega križa.

u— Tragična smrt železničarskega uslužbenca. Ze 1. oktobra je neznanokam izginil 39-letni žel. uslužbenec Franc Zore, ki je bil zaposlen v kurilnici drž. žel. Njegovi svojci so bili zaskrbljeni za njegovo usodo, zlasti ker je bil v zadnjem času zelo potr. Sedaj so ga našli utopljenega v Ljubljani pri Večah. Pri njem so našli žel. legitimacijo, ki je omogočila ugotovitev identitete. Pred tem je bil, kakor se je izkazalo pri svoji materi na Gorenskem, nato pa je taval okoli, dokler se ni pognal v Ljubljano. Zapušča ženo in otroka. Bl. je v svojem poklicu marljiv in vester. Vsi, ki so ga poznali, so videli v njem zvestega tovarša. Sedaj globoko sočustvujejo s težko preizkušeni svojci.

u— Iz gledališke pisarne. Nedeljske popoldanske predstave v gledališču se pripravajo zlasti sodelavcem pri sedežskih odrh, ki se ob tej priliki lahko seznanijo z odrsko tehniko poklicnega gledališča.

u— Židje in drugo. Sedaj se je v zvezd s ponosrečenim begom A. Kanika, o čemer smo poročali v včerajšnji številki, pojasnilo, da nima Kanik na vesti samo nedovoljenega spravljanja Židov preko meje, ampak tudi druge zadeve. Ob tem je povsem razumljivo, zakaj je hotel Kanik tik pred policijskimi zapori pobegniti. Ko so namreč Kanika na policiji daktiloskopirali se je pokazalo, da ni arhitronec identičen z Aleksandrom Kanikom, kakor se je izdajal, ampak da gre za 29-letnega Vilibalda Kanika, doma iz Koprivnice. Seje sedaj se je izkazalo, kako dragocen plen se je znašel v rokah mariborske policije. Vilibald Kanika namreč že dolgo iščejo in sicer že od leta 1933. Osumljen je številnih vlovov in tatvin v mariborskem, celjskem in ptujskem okolišu. Zanimivo je, da so našli pri njem listine, ki se glasio na ime Aleksandra Kanika. Oblastva domneva, da je Vilibald Kanik najbrž odnesel svojemu bratu dokumente, da bi na ta način laže zabilal sled za seboj. Vilibald Kanik je že 14 krat predkaznovan zaradi raznih vlovov in tatvin, v zadnjem času pa je skupno z drugimi pajdaši lotil spravljanja Židov preko meje. Pri tem pa ni imel sreče. Sedaj se bo moral zagovarjati ne samo zaradi Židov, ampak tudi zaradi drugega, česar je bil osumljen v zadnjih letih.

u— Novo trinadstropno stanovanjsko hišo bo gradil Pokojniški zavod v Krelkovi ulici na bivšem Ambrožičevem zemljišču, z gradbenimi deli bodo pričeli spomladi.

u— Ekart je podlegel poškodbam. Poročali smo o usodni nesreči, ki je doletela 84-letnega štefana Ekarta iz St. Janža na Dravskem polju, ki ga je po nesrečnem naključju povozil tovorni avto. Starček pa je podlegel poškodbam in umrl. Poškodbam je podlegel tudi 30-letni Anton Pistotnik, ki ga je ožgalo ob priliki eksplozije bencinskega skladišča v Linhartovi ulici.

u— Vlomilci v cerkvi. Še nezasedeni storilci so se pojavili v cerkvi pri Sv. Tomažu pri Ormožu. S silo so odprli puščico, iz katere so vzeli 300 din gotovine. Poizkusili so odpreti tudi ostale puščice, kar pa se jim ni posrečilo.

u— Bela kuga terja nove žrtve. Na Majskem vrhu v Halozah so našli mrtvo v postelji 19letno sluškinjo Pavlo Šprah, ki je delala pri nekem tamošnjem posestniku. Pod posteljo pa so našli mesečni plod mokoškega spoja, star 4 do 5 mesecev. Pri obdukciji njegena trupla so ugotovili, da je Šprahova žrtev kriminalnega splava in da je umrla zaradi izkrvavitve. Sedaj skušajo dognati, kdo je pomagal Šprahovi pri umetnem splavu.

u— Električni tok ga je vrgel s stavbnega odra. Na novi stavbi v Cafovi ulici je zaposlen med drugim 30letni zidar Anton Vrbnjak. Po nesrečnem naključju se je dotaknil električne napeljave. V naslednjem hipu ga je že stresel električni tok, tako da je Vrbnjak padel s stavbnega odra. Pri padcu je dobil poškodbe po vsem telesu. Prepeljali so ga v splošno bolnišnico.

Iz Novega mesta

u— Sestanek za bolničarski tečaj bo v soboto 21. t. m. ob 18. v fizikalni dvorani drž. real. gimnazije. Vsi prijavljeni kandidati so vabljeni, da se s sestanka udeležijo, vabijo pa se tudi drugi, da se še prijavijo.

u— Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal danes v petek in jutri v soboto, obakrat ob 20.15 ter v nedeljo ob 15., 18. in 20.15 zvočno opereto »Donavske melodije«. Pravi dunajski filmski komad z mnogo humorja, glasbe in veselih epizod. Predigra: Paramountov zvočni tednik. V terek in sredo, obakrat ob 20.15 zvočni film »Gospodar Sahare« (Molk). Globoko znižane cene od 1 do 5 din. (—)

u— Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal danes v petek in jutri v soboto, obakrat ob 20.15 ter v nedeljo ob 15., 18. in 20.15 zvočno opereto »Donavske melodije«. Pravi dunajski filmski komad z mnogo humorja, glasbe in veselih epizod. Predigra: Paramountov zvočni tednik. V terek in sredo, obakrat ob 20.15 zvočni film »Gospodar Sahare« (Molk). Globoko znižane cene od 1 do 5 din. (—)

u— Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal danes v petek in jutri v soboto, obakrat ob 20.15 ter v nedeljo ob 15., 18. in 20.15 zvočno opereto »Donavske melodije«. Pravi dunajski filmski komad z mnogo humorja, glasbe in veselih epizod. Predigra: Paramountov zvočni tednik. V terek in sredo, obakrat ob 20.15 zvočni film »Gospodar Sahare« (Molk). Globoko znižane cene od 1 do 5 din. (—)

u— Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal danes v petek in jutri v soboto, obakrat ob 20.15 ter v nedeljo ob 15., 18. in 20.15 zvočno opereto »Donavske melodije«. Pravi dunajski filmski komad z mnogo humorja, glasbe in veselih epizod. Predigra: Paramountov zvočni tednik. V terek in sredo, obakrat ob 20.15 zvočni film »Gospodar Sahare« (Molk). Globoko znižane cene od 1 do 5 din. (—)

Varnostni ukrepi v Londonu

Vladne prostore v Londonu na Downingstreetu so popolnoma prilagodili vojnemu položaju. Prinesli so tja celo železne postelje, ki omogočajo angleškim državljanom, da prenočujejo v svojih uradih

Pri britskih vojaki na zapadnem bojišču

Vse je motorizirano — Praktična uniforma — Vojni poročevalci s posebnimi oznakami

Posebni poročevalci »United Press« Webb Miller se je mudil s skupino ameriških in britskih vojnih poročevalcev v ozemlju na zapadni fronti, kjer angleške čete zavzemajo svoje položaje. Potovali so v Francijo na krovu prevoznega parnika, ki ga je novinar poznal še iz mirnega časa, pa je bil sedaj tako prepleškan in spreminjen, da ga je komaj spoznal. Na krovu je bilo več tisoč mož, ki niso kazali nobenega razburjenja. Tudi z »junastvom« se niso bahali. Videti je bilo, da vé vsak vojak, za kaj gre, duhi je bil drugačen nego v prvih dneh svetovne vojne. V splošnem je vladala dobra volja, ki označuje Britanca, kadar ima pred seboj posebno trd oreh.

Čim so prišli ljudje na krov, so si morali obleči rešilni jopič, ki ga niso smeli odložiti, dokler niso stopili spet na kopno. Spali so oblečeni povsod na ladji. Zjutraj so pripluli na Francosko brez vsakih posebnih dogodkov in takoj se je začel pohod kilometrsko dolgih motoriziranih kolon. Ta silna motorizacija je posebna značilnost, današnje angleške vojske. V tempu 50 km na uro so držale dolge kače motoriziranih enot proti bojišču. Poročevalci, ki se je udeležil tudi svetovne vojne, se je čudil, s kakšno brzino prevažajo danes tudi najtežje topništvo. Šele če vidiš te prevoze čet, razumeš, kaj je pomenila ugotovitev britskega vojnega ministrstva,

švicarski vojak

švica je majhna, toda pogumna država, ki hoče za vsako ceno braniti svojo nevtralnost in svobodo. V njeni vojski zavzemajo odlično mesto planinski oddelki, ki so tako izurjeni, da plezajo z vso opremo po nevarnih skalah

da je na Francoskem že 25.000 angleških motornih vozil. Za prevažanje enakega števila vojakov kakor v svetovni vojni je po Millerjevi cenitvi treba danes deset do petnajstkrat toliko teh vozil kakor tedaj. Ogromno število težkih tovornih in drugih motornih vozov, ki jih je morala Anglija iztovoriti na Francoskem, je napravila odposiljanje britskega ekspedicijskega zbora dosti bolj zamotano nego v svetovni vojni. A to izredno težko nalogo je Anglija rešila brez izgub.

Miller pravi tudi, da radost, s katero sprejemajo britske vojske na Francoskem, gotovo ni v zvezi z njihovo vojno uniformo. Z lepoto te uniforme se gotovo ne morejo hvaliti, je pa nad vse smotreno izdelana in namen ji je, da ostane praktična tudi v najbolj neugodnih okoliščinah. S svojo udobno bluzo namesto neudobne vojaške suknje, hlačami, ki se tesno prilagajajo členkom in se dajo vse odpeti, ter z mnogimi velikimi žepi je za službo na bojišču naravnost idealna. Tudi tuji vojni poročevalci nosijo po predpisu uniformo, in sicer uniformo britskega častnika z usnjnim pasom in našivi na ramenih, kjer je z zlatimi črkami napis »Inostrani vojni poročevalec«. Na roki imajo progast povoj, na čepici pa zlat (Če. Na fronti jih spremlja poseben častnik.

Mož, ki je potopil »Royal Oak«

Torpedo, ki je potopil angleško vojno ladjo »Royal Oak«, je bil izpuščen z nemške podmornice, ki ji poveljuje kapitan vojnega broda Günther Prien iz Lipskega. Moža imenujejo nemški listi zdaj »junaka iz napada pri Scapa Flow«. Prien je bil prvotno pri trgovinski mornarici in je bil nekaj časa brezposelen. Potem je šel v taborišče na obvezno delo, l. 1933. pa je stopil v vojno mornarico. Letos spomladi je dobil čin kapitana in poveljstvo podmornice. Med špansko državljansko vojno je bil tudi dvakrat v Španiji.

Strassbourg — zapuščeno mesto

Milanska »Stampa« poroča iz Pariza, da je mesto Strassbourg popolnoma izpraznjeno. Prebivalstvo se je pokorilo evakuacijski odredbi brez najmanjšega odpora. Hiše so zaklenjene, njih lastniki so se preselili na kmete, večinoma v oddaljene departemente. Strassbourg je mesto, ki šteje v normalnih časih 300 tisoč prebivalcev.

Varšava v stiski

Dr. Otto, nemški državni komisar za Varšavo, se nahaja v veliki zadregi. Pravi, da zahtevajo interesi prebivalstva v Varšavi 100.000 sveč, 50 tisoč l petroleja in 400 tisoč l mleka dnevno. Nobene od teh potrebščin pa ne more preskrbeti iz enostavnega razloga, ker ne razpolaga z njimi.

Šest zlatih angelov

Roman 67

Martin je izginil, in takoj nato je Ryder slišal, da je motor zabnel. Čez kakšne tri minute so se hišna vrata odprla in na ulico je stopila Leslie Carton v večerni obleki in s krznenim ovratnikom preko ramen, za njo pa Gonelli, ki je bil v fraku. Stekel je naprej ter odprl vratca voza — vzlic pomanjkljivi razsvetljavi je Charles videl njegov odurni režaj in Lesleijin nasme, ko ji je pomagal pri vstopanju, ter ugotovil, da ni v avtomobilu nobene tretje osebe. Italijan je pognal motor, nato pa hitro preklapljal v drugo in tretjo brzino.

Ryder je vzdignil roko, Martin je pribrel — desna vratca je imel odprta, tako da je mogel Charles skočiti na stopalo, ne da bi bilo treba ustavit voz.

»Na ves plin za njima«, je rekel ter sédel k Martinu.

»Ko bi le ne bilo ob tem času tako prekleto mnogo prometnih stražnikov«, je odvrnil komorni sluga.

»Glejte, da je ne izgubiva izpred oči — kako napravite, mi je vse eno.«

In Martin je gledal!

Gonelli je vozil silno hitro, njegov močnejši mo-

tor je venomer večal razdaljo, a komorni sluga je tako vratolomno rezal ovinke, na ravnih progah pa drevil s takšno peklensko brzino, da je bil na Dvaindvajseti cesti le še nekaj metrov za njim. Nekoliko pa postajo podzemeljske železnice je krenil Italijan proti vzhodu, kakor da bi hotel na Broadway.

»Moral naju je opaziti«, je razburjeno rekel Martin.

V gostem vrvežu avtomobilov, ki je vladal tod, je bil zasledovalec seveda na slabšem — pri vsaki rdeči prometni svetilki je ostal nekoliko zadaj. Ker se je pa Martin vsakikrat, kadar se je luč izpremenila, brez ozira na blatnike svojih bližnjih iztrgal iz nagnetene vrste voz in zelo spretno krmaril, je na vogalu Devetinpetdesete ulice spet toliko dohitel zasledovanca, da je bil, čeprav jih je ločilo še mnogo avtomobilov, vsaj v istem krdelu, ki je moralo ustaviti pred rdečo svetilko.

»Ali mar Gonelli pozna ta voz?« je vprašal Ryder med nerodovoljnimi postankom.

»Bojim se, da,« je odvrnil komorni sluga, »človek, kakršen je on, ki poklicno opravlja posle, ki se zde njegovim naročnikom preumazani, mora imeti oči spredaj in zadaj.«

»Kako? Mar mu je tudi stric dajal opravka?« »Za Boga, ne,« je ves prestrašen odvrnil Martin, »gospod Leggett nikoli, a nemara njegovi sovražniki — oziroma, dobri prijatelji.«

Spet sta drevila naprej. Martin se je držal tako tesno za Gonellijevim avtomobilom, da mu je Ryder že hotel priporočiti počasnejšo vožnjo, ker je pomenilo to hitro previjanje skozi silni pro-

Povzročitelj revmatizma

Ameriška raziskovalca Swist in Brown sta po dolgotrajnih poskusih osamila povzročitelja bolezni, ki ga smatrata za povzročitelja revmatizma. Ta mikroorganizem, ki sta ga dobila iz revmatičnih izločin človeka, spada med viruse, kakor povzročitelj črnih koz, ospic itd., ki jih z dosedanjimi mikroskopi ni mogoče opaziti. Nadaljnje raziskave bodo pokazale, ali sta ameriška zdravnik zadela pravo.

Lastovkin rekord

V Lanzu v Italiji so napravili pred kratkim zanimi vposkus, da bi dognali največjo brzino, ki jo je zmožna lastovka. Iz nekega gnezda z napol odraslimi mladiči so odvedli samico z avtom v 132 km oddaljen kraj in so jo tam izpustili. Po 43.5 minute je lastovka sedela spet na svojem gnezdu v Lanzu. Za polet nazaj je vabil torej povprečno brzino 176 km na uro.

Tudi kraljeva rodbina štedi

Holandska kraljevska rodbina daje svemu ljudstvu dober vzgled. Iz Haaga poročajo, da je te dni vsa kraljevska rodbina pot od palače do severnega konca mesta, do neke cerkve, opravila peš. V mestu ni več videti njenih avtomobilov, temveč uporabljajo kočijo. Kraljico in prestolonasledniško dvojico pa vidijo večkrat na kolearskih sprehodih v okolični mesta. Člani kraljevske rodbine hočejo štediti z benzinom.

Škotsko krilo ni primerno za vojno

V tej vojni se bodo morali boriti britanski škotski polki v hlačah, ne več v tradicionalnih škotskih krilih. Izšlo je povelje, ki pravi da se mora krilo pri vseh teh polkih nadomestiti z novo britansko vojno uniformo. Popolnoma pa slovito krilo vendarle ne bo izginilo, ob svečanih prilikah ga bodo škotski vojaki še nosili.

Moč francoske kolonialne vojske

Vojaški potencial francoskih kolonij v Afriki je precej velik. Poslanec Douif je izjavil dopisniku agencije »United Presse«, da bo samo zapadna Afrika poslala na francosko bojišče milijon mož. Minister za kolonije Mandel računa, da bo dobila Francija iz vseh svojih afriških kolonij najmanj dva milijona mož in pol milijona delavcev.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Brez oči je sezidal hišo

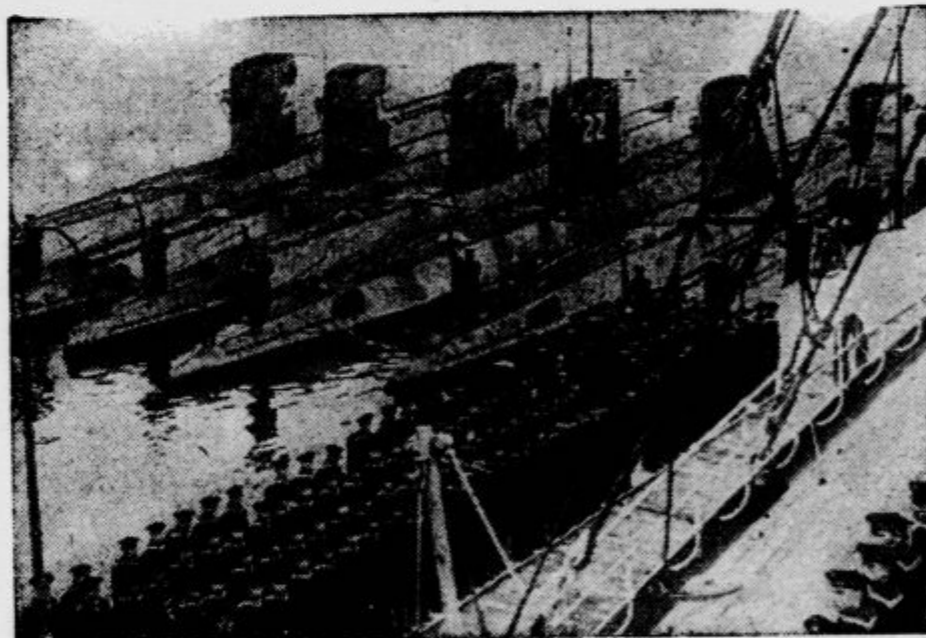
Z jekleno vojo dosežeš vse

V Zedinjenih državah zbuja veliko občudovanje mojstrsko delo, ki ga je opravil neki oselepi precizni mehanik. Pred 15 leti je imel Elmer Reavis, ugleden mojster svoje stroke v Baltimoreu, najboljše oči. Potem ga je napadla neka bolezen, ki je imela za posledico njegovo popolno počasno oslepitev. Reavis je vedel za svojo usodo, zato se je pripravil za čas, ko ne bo več videl.

Zavezal si je oči in se je vadil v svojih

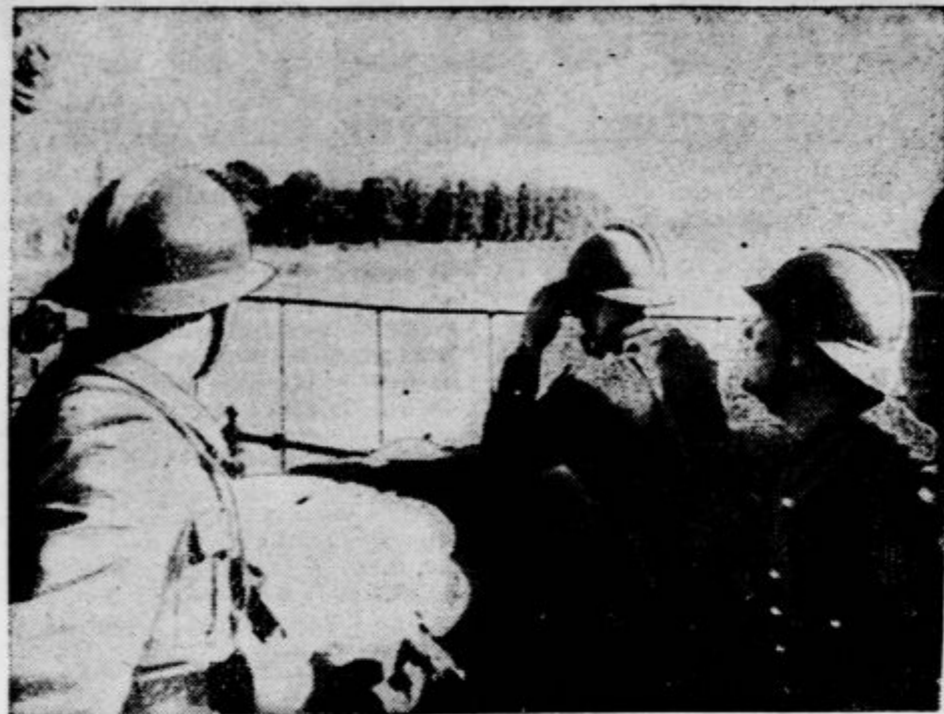
precizno mehaničnih delih, s pomočjo samega tipanja. Res mu je uspelo, da je s tem nadomestil vid in ko je popolnoma oslepel, je lahko nadaljeval svoj poklic. Opravil pa je še več. Odlučil se je, da si bo brez tuje pomoči zgradil hišo. Kupil si je majhno zemljišče, zbral je gradivo in je začel zidati. Po dveh letih potrpežljivem delu je hišo dokončal. Gre za dvanadstropno zgradbo s tremi sobami, kuhinjo, kopalnico, jedilnico in delavnico ter pritlikinami, a vse je uredil sam, brez oči.

Skupina nemških podmornic

v vojni luki Ekd

„Straža na Remu“

Francoski vojaki na opazovališču pri Strassbourgu

Babje leto

Čas, ko ni več toplo, a tudi še ne mrzlo

Dolge, bele niti plavajo skozi zrak in stičijo srebrno belim lasem, ko se zabljestijo v soncu. To je babje leto!

Kaj je dalo poznemu letnemu času to ime, še ni popolnoma dognano. Morda so bile te prajčevinaste niti, ki sličijo lasem starih žen.

Ob tem času običajno ni mrzlo, a tudi ne poletno toplo. Letos pa ima vreme svoje muhe. Nastopila je naravnost abnormalna toplina, ki nasprotuje vsem napovedim poklicnih in nepoklicnih vremenskih prerokov. Toki tropskega zraka so se baje napolnili čez morje proti severu. In res se nam zdaj sedaj, skoraj na pragu Vseh svetih, vreme tropsko, saj smo imeli še komaj pred tednom dni vlažni mrz in de-

ževje, ki nas je poganjalo v zakurjene sobe. Trgovci s kurivom, ki so se že odkrito veselili zgodnje zime, stoji zopet s prekrižanimi rokami in se čudijo vremenskim muham. Ljudje, ki so imeli že zimske plašče na sebi, so jih morali postaviti spet v omare in jih zamenjati z lažjimi površniki ali pa hodijo brez njih. V nedeljo so bili tisoči in tisoči meščanov v prosti naravi ali v parkih in gozdovih kakor v poletnih dneh. Tam je sedaj pravo čudo, drevesa so si oblekla svoje najlepše obleke. V malo zamaglenem soncu se sprehajalčevim očem očituje barvna simfonija, kakršne ne bi mogel pričarati noben slikar na svoje platno. Veselimo se teh dni, ki tako in tako ne bodo mogli trajati dolgo.

Velemesto brez zločinov

Pariz je zdaj najvarnejše mesto na svetu

Od začetka vojne sem je Pariz najvarnejše mesto na svetu. Sodišča imajo čedalje manj opravka s kriminalnimi primeri, na vrsto prihajajo samo še redki morilci, tatovi in verižniki ter sleparji iz predseptembrske dobe. Novih primerov ni, vsaj ne takšnih, da bi bili vredni omembe. Hudo delci so izginili, temne elemente je po vsem videzu pogotilna tema, v katero se zavija prestolnica vsak večer.

Po zatemnelih ulicah stopaš lahko var-

neje nego kdaj prej. Roparjev ni, kavalirji iz polsveta so ušli, trgovci z mamili so se vrgli na bolj človekoljubno trgovino ali pa so jih poslali v taborišče za nezaježene elemente. Med te spadajo tudi ljudje, ki so bili že kdaj kaznovani. Obredno stanje dovoljuje internirati tudi elemente, ki so bili kdaj v sporu z zakonom. Obredno stanje pa preti s takojšnjo smrtno kaznijo vsem roparjem in plenilecem. Internacija preprečuje zločine, smrtna kazen učinkuje.

A NEKDOTA

L. 1910. je bil za intendanta berlinske opere neki upokojen oficir. Prav tedaj je prišla na vrsto uprizoritev Bizetove »Carmene«. Intendant, ki ni bil še popolnoma pozabil svojega prejšnjega poklica, se je rad vmešal v vsako stvar in tako je tudi določil, da si bo temeljito ogledal statiste, ki nastopajo kot vojaki. Može so morali pred njim napraviti nekaj obratov, potem se je intendant znesel nad njimi. »Vi ste šleve, ne pa vojaki! Pozor! Pokazal vam bom, kako se obrača pravi vojak!«

Vzel je v roke puško, pokazal nekaj prijemov in obratov, nato pa se strašno razsrdil, ker so se pri tem nekateri statisti porogljivo muzali.

»Kaj pa je na meni tako smešnega?« se je slednjič zadril nad statisti. »Kaj pa ste ve šleve prav za prav po poklicu?«

»Strelici v polku cesarjeve garde«, se je glasil odgovor.

Intendant je po teh besedah prebledel, umolknil in odšel.

VSAK DAN ENA

Usodna pomota zaradi kratkovidnosti. (»Tidens Tegnc«)

A. v tem sta bila Gonellija dokončno izgubila. V živo razsvetljeni gledališki četrti je dal Ryder ustavit in izstopil.

»Vrnite se domov,« je rekel Martinu, »toda boste pripravljene — če vas bom potreboval, vas pokličem.«

Na cesti je vse mrgolelo ljudstva, ki je hrumelelo in se smejal, čeprav še niso bili vsi pijani. Charles Ryder je bil kar vesel, da se je mogel iz gneče zaleteti v telefonsko celico. Najprej je poklical Francka Woodylja.

»Kaj je novega?« ga je vprašal.

»Družba je prhnila vsaksebi kakor jata prestrašenih ptic,« je povedal detektiv. »Gospodična Carton se je odpegljala z Gonellijem.«

»Kam?«

»Moji ljudje ju niso mogli tako hitro slediti.« Woodyljev glas je bil neka skesan.

»Ali so šli ostali domov?« je vprašal Ryder.

»Da, kakopak... Marlena Sutherland je svoja vrata dvakrat zaklenila in se ne oglasi, če kdo pozvoni.«

Ryder je obesil slušalo in se spojil z Ravenno — pri aparatu je bila Eliza Durante.

»Strica Ravenne ta mah ni doma, a vrne se kmalu. — Hitro pridite semkaj, Charles, silno presenečen je imam za vas!«

»Kaj pa je takega?«

»To vam morem samo pokazati — je pa nekaj, kar bo za vas velikanskega pomena.«

»Nu, če je tako, moram seveda priti.«

»Da, da — a podvizajte se!«

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM
 Po 50 par za besedo, Dn 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Dn 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Dn 12.— Dopisi in ženitve se računajo po Dn 2.— za vsako besedo, Dn 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Dn 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Dn 20.— Vsi ostali oglasi se računajo po Dn 1.— za besedo, Dn 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Dn 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Dn 17.—

Službo dobi

Služkinjo
 mlado, pošteno, sprejme maločlansko družino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 28299-1

Sivilje

za izdelovanje kravt nujno iščemo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Krvavata«. 28293-1

Kuharica

z dobrimi spričevali, perfektno, dobi takoj zaposlitev pri manjši rodbini. Zglašiti se pri Mariji Oset, Maribor, Glavni trg 22-I. 28292-1

Postrežnico

od pol. 10. do 3. ure popoldne iščem za takoj. Zglašiti se pri Bleiweisova 48, priključje, desno. 28291-1

Gospodinj

samoostojno, dobro kuharico, sprejemam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 28299-1

Frizerko

perfektno dobro moč, sprejemam v stalno službo proti dobri plači. Samo resne ponudbe na Mihael Ovesnjak, salon »Sivka«, Ljubljana, Tyrševa c. 15. 28229-1

Žagarja

za žago vencijsko sprejemam. Hrana in stanovanje v hiši. Nastop takoj. Franc Štular, žaga Podnart. 28265-1

Mlinarskega pomočnika

samoostojnega, samskega — sprejme takoj Valjčni mlin Kadeč pri Zidanem mostu. 28286-1

Vajenci (ke)

za zoboteknika bi se rad izučil pri zobozdravniku 16 letni fant, maturant meščanske šole. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 28281-44

Učenko

sprejemam takoj v trgovino mešane blaga na deželi. Potrebno 2 razreda meščanske šole. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 28266-44

Pouk

Dama poučuje angleščino in nemščino. Uspesna, metoda. Zmeren honorar. Naslov: Levstikova ul. 16, telef. 30-96. 28287-4

Potniki

Zastopnika zagnanega, sprecijske ali sprištevane stroke, sprejemam. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod šifro »Stalno mesto«. 28280-5

Prodaj

Polnojarjenik 90 cm premer prodam. — Rozman, Karlovska cesta 15, Podstreda pri Rajhenburgu. 28282-6

Kupim

Parni kotel dobro ohranjen, pritisk 4 atmosfere, vsebina 30-70 l. Kupim. — Dolenc, Maribor, Aleksandrova 36. 28212-7

Kolesa

Kolo dirkalno, specialko, popolnoma novo poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 28279-11

Ujetnika v deželi lam

Razno

»Vidiš,« je šepnil sinu, »nepridiprav je očitno zmenjen s temi razbojniki. Imej puško nared; morda se nama posreči, da jih presenetiva in odneseva pete!« A tisti mah se je cin-lo obrnil, kakor da bi bil slišal doktorjeve besede, nameril na naša prijatelja težak samokres in kratko, odločno velel: »Mirujta! Če ne, se vama utegne kaj pripetiti!« Doktor in John se nista malo zavzela nad tem opominom. Kitajec je gladko govoril angleški!

»Vidiš,« je šepnil sinu, »nepridiprav je očitno zmenjen s temi razbojniki. Imej puško nared; morda se nama posreči, da jih presenetiva in odneseva pete!« A tisti mah se je cin-lo obrnil, kakor da bi bil slišal doktorjeve besede, nameril na naša prijatelja težak samokres in kratko, odločno velel: »Mirujta! Če ne, se vama utegne kaj pripetiti!« Doktor in John se nista malo zavzela nad tem opominom. Kitajec je gladko govoril angleški!

PREMOG

KOKS — DRVA nudi

I. Pogačnik

BOHORICEVA 5. Telefon 20-59. Postrežba brezhibna.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Dopisi

23. VII.
 Zaničujem laž in prevvaro. Bodite odkritostni! Ste vezani? 28268-24

Dvignite v oglasnem oddelku dosepele ponudbe!

Agilen trgovec, Blizu poš. Briben vajezen, Dobra računalnica, Delam hitro, Dobickanosno 4, Dobra služba, Donosno, Družabnik, Do 150.000, Flobert, Gospodinja, Hišnik 77, Isto 13, Incognito, Inozemstvo, Kamnik, Ključavničar, Lepa soba, Ljubljana, Ljubljana 118, Miren kraj, Medo, Marilija in agilna, Mehanika, 1. november, Nadstr., Novo življenje, Okolica Ljubljane, Oktober 13, Ornis, 1. oktober 684, Politura, Plačam točno, Promet 046, Poseben vhod, Prenočišče, Prilika, Prilike, Priden in spreten ključavničar, Pridno in pošteno deklet, Plačam, Redka prilika 1939, Redno plačilo, Srečna bodočnost 77, Stanovanje ali brez, Soldado 31, Slaščičarna 100, Sigurno, Snažna, Solidno, Solidno in miren, Stalna služba, Sposobna 11039, Točno, Točen plačnik, Tudi dečeta, Takoj plačam, Takojeje plačilo, Tovariš, Točen 81059, Takoj 67, Trgovina, Točno 77, Trezen, Tajnost častna zadeva, Urna, Udoben dom, V dvoje je lepo, Vstvar, Večja soba, Vzdržam z ljubeznijo, Videm, Vsa oskrba v hiši, Zoran, Zmožna kavčije, Z vtrom, Zelo rentabilno, Zanesljiva in točna, Zelo spodobno 900, Zelo ugodno, 3, 400.000, 73, 2000.

Izgubljeno

Rezervno kolo
 tovornega avta se je 17. t. m. izgubilo na cesti Logatec - Ljubljana. Najditelj se prosi, da ga proti nagradi odda ali pa sponoroči meh. delav. Kraljič, Ljubljana, Gosposvetska 1. 28277-28

Dragocenost

Vsakovrstno zlato
 drage kamne, srebro, vsakovrstne antikvitete kupuje po najvišji ceni
A. Božič
 Ljubljana, Frančiškanska 3. 310-36

Stanovanje

Dvosob. stanovanje
 s kopalnico in priključnima oddam 1. decembra. — Ogleda se dnevno od 9. do 17. ure. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 28272-21

Sobo odda

Prazno sobo
 lepo, razno, oddam v II. nadstropju, vhod s stopnic. Kolodvorska ul. 34. Ogled od 9. do 12. ure. 28288-23

Sobe išče

Prazno sobo
 parketirano, solčno, iščem za 1. november. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Separirane«. 28289-234

INSERIRAJ V „JUTRU“!

Za vedno nas je zapustila naša ljubljena draga mati, sestra, tašča, babica in prababica, gospa

Katarina Stanetič

roj. MURSA
 POSESTNICA V BANOVCIH
 v 90. letu starosti.
 Pogreb bo v soboto, dne 21. oktobra 1939 ob 8. uri v Križevcih pri Ljutomeru.
 Banovci, Veržej, Maribor, dne 20. oktobra 1939.
 ZALUJOČI OSTALI

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

KLISEJE

Preminul je naš ljubi papa in stari oče, gospod

MARINO LUXA

posestnik in gostilničar
 Pokopali smo ga 14. t. m. na Proseku pri Trstu.
 Rab, Kranj, Ljubljana, 20. oktobra 1939.
 MARIN in JULIJ, sinova
 v imenu ostalih sorodnikov.

KLISEJE

Preminul je naš ljubi papa in stari oče, gospod

MARINO LUXA

posestnik in gostilničar
 Pokopali smo ga 14. t. m. na Proseku pri Trstu.
 Rab, Kranj, Ljubljana, 20. oktobra 1939.
 MARIN in JULIJ, sinova
 v imenu ostalih sorodnikov.

KLISEJE

Preminul je naš ljubi papa in stari oče, gospod

MARINO LUXA

posestnik in gostilničar
 Pokopali smo ga 14. t. m. na Proseku pri Trstu.
 Rab, Kranj, Ljubljana, 20. oktobra 1939.
 MARIN in JULIJ, sinova
 v imenu ostalih sorodnikov.

KLISEJE

Preminul je naš ljubi papa in stari oče, gospod

MARINO LUXA

posestnik in gostilničar
 Pokopali smo ga 14. t. m. na Proseku pri Trstu.
 Rab, Kranj, Ljubljana, 20. oktobra 1939.
 MARIN in JULIJ, sinova
 v imenu ostalih sorodnikov.

KLISEJE

Preminul je naš ljubi papa in stari oče, gospod

MARINO LUXA

posestnik in gostilničar
 Pokopali smo ga 14. t. m. na Proseku pri Trstu.
 Rab, Kranj, Ljubljana, 20. oktobra 1939.
 MARIN in JULIJ, sinova
 v imenu ostalih sorodnikov.

KLISEJE

Preminul je naš ljubi papa in stari oče, gospod

MARINO LUXA

posestnik in gostilničar
 Pokopali smo ga 14. t. m. na Proseku pri Trstu.
 Rab, Kranj, Ljubljana, 20. oktobra 1939.
 MARIN in JULIJ, sinova
 v imenu ostalih sorodnikov.

KLISEJE

Preminul je naš ljubi papa in stari oče, gospod

MARINO LUXA

posestnik in gostilničar
 Pokopali smo ga 14. t. m. na Proseku pri Trstu.
 Rab, Kranj, Ljubljana, 20. oktobra 1939.
 MARIN in JULIJ, sinova
 v imenu ostalih sorodnikov.

SPORT

Evropski prvak trenira Karl Abarth poskuša dirkalno progo na Večni poti

Večna pot se ni postala prizorišče napehlih motociklističnih borb, vendar že ima svojo številno publiko, ki jo vneto poseča, ki ima svoje stalne opazovalne prostore, ki pozna že vse dirkače, ve za njihove motorje in malodane rodovnike. Če jih poslušajš, meniš, da je v motornem sportu vse jasno, da tako rekoč ni problemov, razen nekaterih, ki se pa bodo razčistili v nedeljo. Kdo bo zmagal — je tudi med njimi vprašanje, ki je povzročilo mnogo stav in ni možno reči, da so pristranski oboževalci svojih favoritov, kajti odločitev je res težka. Ni več privlačnost na Večni poti njen idiličen mir, marveč hrumenje motorjev in senzacije. Največja senzacija pa je bila večera, ko se je nenadoma pojavil evropski mojster Karl Abarth; eden dirkačev ga je spoznal in nato je šlo od ust do ust po vsej progi; z vseh koncev so se zgrinjali, vsak ga je hotel videti in slišati. Mojster je nekajkrat prevozil progo, pokazal nekaj bravuroznih momentov, da so se vsi divili, nakar se je ustavil. Veselo se je razgovarjal z navzočnimi sportniki in menil, da je proga v odličnem stanju ter kot ustvarjena za cestno dirko. Je precej težka ter zahteva veliko tehnike. Vsak tekmovalc bo moral dokazati, da je zrel dirkač, že zaradi uvedenega limita, kar je popolnoma v skladu s težavnostjo proge. Zaradi tega smatra, da bo nedeljska dirka — kvalitetna sportna prireditev, na kateri bo z veseljem nastopil. Po tem razgovoru je jadrno zahajal svoj motocikel in s posebno lagodnostjo odbrzel po progi, za njim pa vsa mladež.

Novo prvenstveno kolo LNP

Kakor smo že včeraj zabeležili, bo to nedeljo v podsavzemnem območju spet cela vrsta odličnih in napehlih prvenstvenih srečanj. Ker naše ligaške enajstovice ne bo doma, bo to obenem tudi glavni nogometni spored za vse. V I. razredu bo vsega odigranih 7 tekem, in sicer v ljubljanski skupini 4, v celjski 1, v mariborski pa 2.

Ljubljanska skupina

MARS—KRANJ. Ta tekma bo popoldne ob 15. na igrišču Ljubljane. Kranj sestavlja odlični igralci, ki lahko pokažejo res lepo nogometno igro, tako da more biti z njo zadovoljen še tako razvajeni gledalec. Ker spada tudi Mars letos med najmočnejša moštva te skupine, bo ta borba še prav posebno zanimiva in napeta. **JADRAN—HERMES.** V tej tekmi na igrišču v Kolesiji se bosta dopoldne sestala dva stara znanca iz podsavznega prvenstvenega tekmovalja. Hermezani so imeli dozdaj v teh srečanjih zmerom glavno besedo, letos pa, ko gre tudi Jadrnu trda za točko, bodo tudi Trnovčani zastavili vse sile za zmago. Ker je to obenem zadnja tekma v jesenskem prvenstvu, se bosta enajstovici še posebno potrudili za čim boljši izid. V predtekmi bodo nastopili juniorji Jadrana in Svobode. Razen tega bodo v tej skupini igrali še na Jesenicah Bratstvo in Reka, v Domžalah pa Disk in Svoboda.

Celjska skupina

CELJE—OLIMP. Po dolgem bo Celje v nedeljo priča zanimivega prvenstvenega srečanja med obema domačima rivaloma. Ta tekma vzbuja med pristaši obeh taborov

Dvodnevni miting v Celju

Zadnji večji atletski miting v letošnjem letu bo brez dvoma miting, ki ga priredi atletska sekcija SK Celja v soboto popoldne in nedeljo dopoldne. Na tem mitingu bodo nastopili na celjski Glaziji naši najboljši atleti in bodo v posameznih disciplinah zanimive in ostre borbe. Ni izključeno, da bo za zaključek sezone celo postavljen kakšen nov rekord. V soboto ob 14.30 se bo pričel naslednji spored: 100 m juniorji, 1500 m sen. in jun., skok v daljino jun., met kopja jun. in seniorji, trosek jun. C in sen., 400 m jun. C in seniorji. V nedeljo ob 9.30 pa se bo razvil spored takole: 100 m sen., met krogle sen. in jun., skok s palico sen. in jun., 200 m sen. in jun., met kladiva sen., skok v višino sen. in jun., 800 m sen., in jun. skok v daljino seniorji, met diska sen., in jun. in stafeta 4x100 m. Vabimo vse, da pridejo jutri in v nedeljo na Glazijo.

V nekaj vrstah Nemci o Zagrebu

Dolgo je bilo treba, preden so prišli iz Nemčije do nas prvi časopisni glasovi o nedavnih mednarodni tekmi med Nemčijo in Jugoslavijo, ki se je za nas končala z znano zagrebško katastrofo. Nemški listi niso glede izida te tekme nič manj preseščeni kakor veselji, v oceni obeh moštev pa ne ravno enodušni. Tako pišejo na primer »Leipziger Neuesten Nachrichten« med drugim: »Najboljši mož v vrstah naših nasprotnikov je bil Antolković, ki ga je imel Sold stro-

Naše gledališče

D R A M A
 Petek, 20. ob 15.: Kacijanar. Dijaška predstava. Globoko znizane cene.
 Sobota, 21.: Antigona. Premiera. Premier-ski abonma.
 Nedelja, 22. ob 15.: Pilica in Tonček. Mladinska predstava. Znizane cene od 20 din navzdol. Ob 20.: Zene na Niskavuoriju. Izven. Znizane cene.
 Ponedeljek, 23.: Recitacija bolgarskih pisateljev. Cene od 10 din navzdol.
Dijaška predstava. Danes popoldne bo imelo dijaštvo priliko spoznati slovenskega dramatika Antona Medveda. Njegova založira »Kacijanar« pokaže kos naše zgodovine in sicer propad zarote hrvatskih plemičev za osvoboditev Hrvaške za časa cesarja Ferdinanda. Opozorjamo na to predstavo. Cene dijaške.
»Antigona«, založira grškega klasika Sofokleja, pokaže usodo Edipove plemenite hčere, ki je kljub prepovedi kralja Kreona pokopala svoja brata Polinejka, izpolnila s tem božjo zapoved in kljubovala posvetnemu Kreonovemu zakonu. Premiera jutri v soboto bo za premier-ski abonma. Zasedba vlog: Antigona Saričeva, Izmena Simčičeva, Kreon Skrbinšek, Euridika Mira Danilova, stražnik Sanci, Teizrezas Potokar, Haimon Igon, sli: Jerman, Brezigar, Starič, zborovodje Sever, Presetnik in Raztresen.
Prva letošnja mladinska predstava bo ponovitev v pretekli sezoni zelo uspele Kastnerjeve igre »Pikica in Tonček«, v kateri je pokazal pisatelj prigode dveh mestnih otrok. Cene znizane.
O P E R A
 Petek, 20.: zaprto.
 Sobota, 21.: Traviata. Gostovanje Zlate Gjungjenac. Izven.
 Nedelja, 22.: Sabska kraljica. Gostovanje Josipa Gostiča. Izven.
 Ponedeljek, 23.: zaprto.
Jutri bo gostovala v Verdijevi operi »Traviata« naša priljubljena umetnica ga. Zlata Gjungjenac. Predstava bo izven.
V nedeljo zvečer se ponovi monumentalna Goldmarkova opera »Sabska kraljica«, ki jo kot uvodna predstava letošnje sezone bila deležna najlepšega uspeha in splošne pozornosti. V naslovni vlogi nastopi ga. Kogejeva, ki šteje to partijo lahko med svoje najboljše. Kralja Salomona poje Janko, velikega duhovna Betetto, njegovo hčer Sulamit Heybalova, nadzornika vrtov Dolničar, sužnj Astarot Sokova, tenorsko partijo Assada pa Gostič, ki bo to vlogo odpel kot stalen gost pri vseh predstavah. Dirigira Niko Štrifof, režija je Debevčeva.

101 strel namesto sto strel iz topa

Vojaški običaj, da pozdravljajo državnega poglavarja s 101 topovskim strelom, je nastal po nenavadni pomoti. Ko je cesar Maksimilijan I. zmagovito stopil v Augsburg, bi ga bili morali počastiti s 100 streli. Mož, ki je povejeval temu streljanju, pa je menil, da se je ušel in je na koncu dodal še en strel. Nürnberg, kamor je cesar odpotoval kmalu potem, ni hotel zastati in ga je pozdravil isto tako s 101 strelom. Od tedaj je ostalo v navadi to število.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.